

Ripsisiippa

Fransfladdermus
Myotis nattereri

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

EU:n lajikoodi: 1322

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 1066/2023)

Luontodirektiivin laji (liitteet IV)

Rauhoitettu (LSL 9/2023)

BOR suojelutaso ei tiedossa

Luonnehdinta

Ripsisiippa painaa noin 7–10 g ja siipien kärkiväli on noin 22–28 cm. Selkä on ruskeanharmaa ja vatsapuoli harmaan-valkea. Kuono on usein paljas ja vaaleanpunertava. Koon ja värityksen lisäksi lepakkolajit erotetaan toisistaan korvien ja korvankansien muodon, hampaiden, kuonon muodon, lentoräpylöiden kiinnityskohtien, lentotavan ja kaikuluotauksen perusteella.

Elinympäristö ja levinneisyys

Ripsisiippa elää erilaisissa metsäympäristöissä, erityisesti vesien ja kosteikkojen pirstomassa metsämaisemassa. Päiväpiilo on yleensä puun kolossa, mutta joskus myös rakennuksissa tai lepakonpöntössä. Horrosta luolassa, kellarissa, kaihoksessa tai vastaavissa paikoissa. Luonnossa sijaitsevat lepokolot tunnetaan ihmisrakenteiden tarjoamia paikkoja huonommin. Ripsisiippaa esiintyy harvinaisena Etelä-Suomessa.

Nykytila ja uhkatekijät

Ripsisiipasta on Suomessa hyvin vähän tietoja. Lentäviä tai talvihorrossa olevia yksilöitä on havaittu lähes vuosittain, mutta lisääntymisyhdyskuntia ei ole löydetty. Lajin elinvaahtimukset tunnetaan melko huonosti, mutta yleisesti ottaen uhkatekijöinä ovat lepopaikkojen hävittäminen ja häirintä, saalistusympäristöjen muuttuminen ja ympäristömyrkyt. Myös lisääntynyt ulkoiluteiden, rakennusten yms. valaiseminen voi olla häiriöksi. Satunnaisetkin tekijät voivat vaikuttaa vähälukuisen lajin menestymiseen.

Hoitosuosituks

Ripsisiipan tunnetut talvehtimispaikat tulee säilyttää horrostamiseen kelpoisina ja häiriöttöminä. Sama koskee kesäaikaista lepopaikkoja, etenkin jos niistä löytyy poikaskoloniota. Kaikki tunnetut talvehtimispaikat tulisi ottaa seurantaan. Samoin kaikki lisääntymispaikat, mikäli niitä löytyy. Yleisellä tasolla kaavoitusten ja muiden maankäyttösuunnitelujen yhteydessä on syytä välttää ripsisiipalle ja muille lepakoille tärkeiden piilopaikkojen ja saalistusalueiden hävittämistä tai heikentämistä. Metsien ja puistojen kolopuiden säästäminen on monien muiden eläinryhmien tavoin myös lepakoille tärkeää. Lajille tärkeillä lepo-, lisääntymis- ja ruokailupaikoilla paikoilla pitää välttää voimakasta läpi yön valaisemista.

Lähteet

- Dietz, C., von Helversen, O. & Nill, D. 2009: Bats of Britain, Europe & Northwest Africa. – A&C Black Publishers Ltd, London.
- Hutson, T., Spitzenberger, F. & Aulagnier, S. 2006: *Myotis nattereri*. – In: IUCN 2010. IUCN Red List of Threatened Species. Version 2010.3. [Viitattu 27.9.2010.] www.iucnredlist.org.
- Lappalainen, M. 2002: Lepakot – salaperäiset nahkasiivet. – Tammi, Helsinki. 207 s.
- Tidenberg, E.-M., Liukko, U.-M. & Stjernberg, T. 2019: Atlas of Finnish bats. — Ann. Zool. Fennici 56(1–6): 207–250. <http://www.ann-zool.net/PDF/anz56-free/anz56-207-250-OA.pdf>

Kuva: Mark Zekhuis